

Stručno obrazovanje

Izazov

Sistem srednjeg stručnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (BiH) smatra se jednim od najslabijih na Balkanu. Mladi ljudi u BiH nisu u mogućnosti da pronađu odgovarajuće stručno obrazovanje. Nedovoljno kvalifikovani, nisu u mogućnosti da dođu do visokokvalitetnih ili dobro plaćenih radnih mjesta. Razlozi za ovo leže u zastarjelom, visoko fragmentiranom i neefikasnom sektoru srednjeg stručnog obrazovanja i u ograničenom napretku koji je postignut u pogledu obrazovne reforme. Procesi provedbe strategija srednjeg stručnog obrazovanja protiču sporo uslijed nedostatka konsenzusa od strane učesnika i ograničene spremnosti na saradnju između brojnih vladinih tijela.

Kao rezultat toga povećavaju se nezaposlenost, podzaposlenost i rizik od siromaštva. S druge strane, privreda pati od akutnog nedostatka kvalifikovane radne snage. Situacija se dodatno pogoršala zbog masovnog egzodusa kvalifikovane radne snage, što ograničava konkurentnost domaćih privrednih subjekata.

Cilj

Dualno organizovano stručno obrazovanje ukorijenjeno je u strukturama i procesima aktera u stručnom obrazovanju.

Naš pristup

Projekat podržava razmjenu između javnih i privatnih struktura u daljem razvoju okvirnih uslova dualno organizovanog stručnog obrazovanja. Pored ovoga, podrška se pruža odabranim stručnim školama, formalnoj privredi, pedagoškim zavodima, te ministarstvima prosvjete/obrazovanja u unapređenju vršenja njihovih uloga u planiranju i provođenju dualno organizovanog stručnog

Naziv	Stručno obrazovanje
Naručilac	Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj SR Njemačke (BMZ) Švicarska agencija za razvoj i saradnju SDC
Zemlja	Bosna i Hercegovina
Politički partner	Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine
Provedbeni partner	Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport Bosansko-podrinjskog kantona Goražde; Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Hercegovačko-neretvanskog kantona; Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske i Ministarstvo za obrazovanja, nauku i mlade Kantona Sarajevo i njihove podređene ustanove
Trajanje	2017.-2023.
Vrijednost projekta	9,5 miliona eura

obrazovanja.

Politički partner projekta je Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (MCP).

Provedbeni partneri su ministarstva prosvjete/obrazovanja na entitetskom i kantonalnom nivou, pedagoški zavodi, srednje stručne škole, privredne komore i udruženja, udruženja poslodavaca, privredni subjekti i vijeća za stručno obrazovanje na entitetskom, kantonalnom i lokalnom nivou.

S lijeva na desno:
Učenje uz rad, rad uz učenje

Rezultati

Projekat je do sada postigao sljedeće rezultate:

Realizovano je šest novih ili dorađenih dualno organizovanih pilot nastavnih programa u stručnom obrazovanju za pet škola (tri u Federaciji Bosne i Hercegovine i dvije u Republici Srpskoj).

Kao rezultat razvoja standarda zanimanja za tri zanimanja u drvoprerađivačkom i metaloprerađivačkom sektoru, u saradnji s predstavnicima privatnog sektora i zasnovano na rezultirajućim nastavnim planovima i programima, potrebe tržišta rada po prvi put se na dobro strukturiran i aktuelan način nalaze u ishodima učenja u sklopu stručnog obrazovanja.

Uspostavljena je platforma za unapređenje dualno organizovanog stručnog obrazovanja u sklopu koje se održavaju redovni sastanci između partnerskih škola i privrednih subjekata u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde (BPK Goražde). Pored toga, BPK-u Goražde pružene su konsultantske usluge u pogledu razvoja obavezujućeg propisa o praktičnoj nastavi u školama i privrednim subjektima, što je dovelo do većeg udjela praktične nastave u privrednim subjektima za učenike u građevinskoj, metaloprerađivačkoj, tekstilnoj i industriji plastike. Ovo je takođe rezultiralo uvođenjem naknada za učenike koji pohađaju praktičnu nastavu, mentora koji rade s učenicima, obaveznog plana izvođenja praktične nastave i pouzdane saradnje između škola i privrednih subjekata.

Izrađen je promotivni materijal (video-klipovi, brošure, flajeri, itd) radi promovisanja određenih zanimanja u sklopu srednjeg

stručnog obrazovanja, uspješnih priča kao i srednjeg stručnog obrazovanja generalno.

Objavljene su dvije studije praćenja čiji je glavni cilj pružanje informacija o metodama traženja zaposlenja kod maturanata srednjih stručnih škola u BiH, njihovom trenutnom radnom statusu, uslovima njihovog zapošljavanja, te kvalitetu stečenog stručnog obrazovanja.

Provedena su i objavljena dva ispitivanja roditelja (Ispitivanje mišljenja i stavova roditelja o srednjem stručnom obrazovanju).

Organizovane su razmjene iskustava (studijske posjete Njemačkoj i Srbiji) s ciljem da se partnerske institucije upoznaju sa dualno organizovanim sistemima stručnog obrazovanja.

Izrađeni su materijali za obuku, podučavanje i učenje (TTLM) za sektor mašinstva.

Osnovan je peer-to-peer program "Moje znanje - tvoje buduće zvanje". Cilj programa je bio potaknuti učenike osnovnih škola na odabir jednog od brojnih zanimanja koja pružaju srednje stručne škole.

Kontakt: Isabel Rapp
Isabel.Rapp@giz.de

Objavljuje

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Registrierani uredi Bonn i Eschborn, Njemačka

GIZ Office Sarajevo
Zmaja od Bosne 7-7a
Importanne Centar 03/IV
T +387 33 957 500
F +387 33 957 501
GIZ-BosnienHerzegovina@giz.de
www.giz.de/bosnia-herzegovina

Stanje

04/2020.

Izvor fotografija

GIZ

Odgovornost za sadržaj ove publikacije leži kod GIZ-a.

U ime

Saveznog ministarstva za ekonomsku
saradnju i razvoj (BMZ)

Švicarske agencije za razvoj i saradnju SDC